

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sağlık Bakanı Fahrettin Koca** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük 'ün 96'ncı ve 99'uncu Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Abdullah KOÇ
HDP Ağrı Milletvekili

Kanserle mücadelenin başlıca yolunun erken teşhis mekanizmalarının geliştirilmesi olduğunu vurgulayan Dünya Sağlık Örgütü'ne göre, bireylerin yaşamını kansere yol açan faktörlerden kaçınarak sürdürmesi ve erken tanıyı mümkün kılan kanser taramalarını yaptırmaması, kanser nedenli ölümleri yüzde 30 ila 50 oranında önlüyor. DSÖ'ye göre, kanser 2018'de en büyük hastalık ve ölüm nedenleri arasında yer aldı. Aynı yıl dünyada yaklaşık 18,1 milyon yeni kanser vakası ortaya çıkarken, 9,6 milyon kişi de kanserden yaşamını yitirdi. Her altı ölümden birinin kanser kaynaklı olduğu 2018'de akciğer, prostat, kolon, mide ve karaciğer kanseri erkeklerde en yaygın kanser türü olarak kaydedildi. Kadınlarda en çok görülen kanser türleri ise meme, kolon, karaciğer, rahim ağzı ve tiroid kanseri oldu.

Yuvaklı, Erzurum ilinin Tekman ilçesine bağlı bir mahalledir. Seksenli yıllar öncesi kalabalık bir köy olan Yuvaklı, daha sonra göç vermiştir. Köy, göçün büyük bir bölümünü kendi mezarası olan "Yemişli"ye vermiştir. Yemişli ise, Yuvaklı'nın 4 km kuzeydoğusunda konumlanmış büyük bir mezradır. 65 haneden oluşan Yemişli mezarası köylülerinin iddiasına göre, son 6 yılda yaşanan ölümlerin çoğuna kanser teşhisi konulmuştur. Köy Muhtarı Bayram Çetö ve köy sakini Hakkı Gül'den aldığımız bilgiye göre kanserden kaynaklı ölen köylülerin isimleri şunlardır: "Şahismail Gül, Abdurrahman Akbaba, Alican Gül, Feyzullah Gül, Gulli Gül, Mehmetcan Gül, Mehmet Sarı, Recep Çağlar, Mehmet Karagül, Bedri Karagül, Sadrettin Okyay, Baba Çağlar ve Mehmet Çağlar'dır".

Yemişli mezarasında, kansere yol açan faktörlerin önlenmesi ve erken tanıyı mümkün kılan kanser taramalarının yapılması, kanser nedenli ölümlerin açığa çıkarılması için Bakanlığınızın harekete geçmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1) Yemişli mezrasında ikamet eden; Şahismail Gül, Abdurrahman Akbaba, Alican Gül, Feyzullah Gül, Gulli Gül, Mehmetcan Gül, Mehmet Sarı, Recep Çağlar, Mehmet Karagül, Bedri Karagül, Sadrettin Okyay, Baba Çağlar ve Mehmet Çağlar'ın, kanserden kaynaklı yaşamlarını yitirdiklerine ilişkin iddialar doğru mudur?
- 2) Yemişli mezrasında son 6 yılda yaşanan ölümlerin çoğunluğuna kanser teşhisi konulduğu iddiaları bilinmekte midir? Bu iddialarla ilgili Bakanlığınızın bir girişimi olmuş mudur veya olacak mıdır? Yemişli mezrasında kanserden kaynaklı ölüm oranı bilinmekte midir, kanserden kaynaklı ölüm oranı kaçtır?
- 3) Yemişli mezrasında, kansere yol açan faktörlerin önlenmesi ve erken tanıyı mümkün kılan kanser taramalarının yaptırılması, kanser nedenli ölümlerin açığa çıkarılması için Bakanlığınız herhangi bir önlem alacak mıdır? Bu önlemlerin içeriği, kapsamı ve zamanı bilinmekte midir?
- 4) Ülkede bireylerin yaşamını kansere yol açan faktörlerden kaçınarak sürdürmesi ve erken tanıyı mümkün kılan kanser taramalarını yaptırması, kanser nedenli ölümleri hangi oranda etkilemektedir? Kanserin yol açtığı ölüm oranları bilinmekte midir? Bu oran nedir?